

Otázka pro psychologa

STŘET S DÍTĚTEM SKORO VŽDY ZAVINÍ ŘIDIČ

Nedivím se, že vtipy na policisty stále frčí. Svědčí o tom jejich absurdní pohled na střet chlapečka na tříkolce s autem řízeným pětačtyřicetiletou řidičkou. „Sedmileté dítě nerespektovalo v Holýšově značku Dej přednost v jízdě,“ zhodnotili nehodu policisté. Ptám se, zda uvažují dopravní policisté v souladu se zdravým selským rozumem?

O tom lze pochybovat. Pokud dopravní policisté dokáží objektivně odpovědět na následující otázky kladně, pak mohou dítě obvinít: *„Byl sedmiletý žáček natolik psychicky zralý, aby vnímal dopravní provoz jako dospělý člověk a chápal rozumově dopravní školení včetně významu dopravních značek? Byla značka, vzhledem k výšce dítěte sedícího na tříkolce v jeho zorném poli? Dá se prokázat, že chlapec značku viděl, a že viděné jeho mozek zaregistroval a správně vyhodnotil? I kdyby značku viděl a věděl co znamená, byla u něho záruka, že se podle toho zachová? Byl hošík plně koncentrovaný, aby včas postřehl přijíždějící auto?“*

Děti disponují v tomto věku zúženým periferním viděním, labilnější koncentrací, fixací na to, co momentálně považují za nejdůležitější a prodlouženým i méně přesným vnímáním. Zorné pole odpovídá jejich tělesné výšce. Sotva dvě třetiny sedmi a osmiletých dětí dovede správně rozpoznat pravou a levou stranu. Městský provoz pro ně představuje záplavu podnětů, ve kterých se v této vývojové fázi ještě nevyznají. Přesto, že si mohou uvědomovat potřebu opatrného chování, nezřídka zareagují prchlivě a nepřiměřeně k aktuální dopravní situaci. Proto je neodmyslitelnou povinností řidičů počítat s nevypočitatelným chováním dětí, předvídat výskyt kritických momentů, prostě myslet za dítě a přizpůsobit tomu jízdu. Svalovat vinu za nehodu jen na školáčka nemůže z dopravně psychologického hlediska obstát. To pravděpodobně platí i u zmíněného střetu hochy na tříkolce s řidičkou a nic na tom nezmění neodborný názor policie, která nemá povinnost vyznat se v dopravní a dětské psychologii.

PhDr.et Mgr. Karel Havlík akreditovaný dopravní psycholog

(Doporučujeme řidičům prostudovat v knize Psychologie pro řidiče kapitulu Dítě v dopravním provozu.)